

Kommentarer till församlingsordningen och valordningen av år 2024

❖ FÖRSAMLINGSORDNINGEN

I.2

I ett nytt *andra stycke* anges upplysningsvis att församlingsordningen utgör församlingens civilrättsliga stadgar. Denna information kan i vissa fall behövas vid kontakt med myndigheter och företag.

I.5

I *andra meningen* har uttrycket *ett gemensamt råd* ersatts av formuleringen *ett gemensamt pastoral- och ekonomiråd*. Avsikten är att förtydliga att det gemensamma rådet ska kallas just *pastoral- och ekonomiråd*. En församling ska inte använda andra benämningar på råden än de som framgår av församlingsordningen, vilka i sin tur ansluter till den terminologi som används i kyrkolagen (CIC).

5.4

Andra stycket har omformulerats för att förtydliga att kyrkoherdens teckningsrätt kvarstår även om ytterligare en eller flera personer erhåller rätt att teckna församlingens firma.

Enligt det nya *tredje stycket* behövs godkännande från församlingens ekonomiråd om kyrkoherden eller någon annan med teckningsrätt vill göra inköp för församlingens räkning av varor eller tjänster som inte omfattas av den budget (resultatbudget) som ekonomirådet tidigare har fastställt. Syftet med denna nya bestämmelse är att underlätta för ekonomirådets ledamöter att fullgöra sitt uppdrag att följa och främja församlingens ekonomiska utveckling. Bestämmelsen är därvid ett komplement till bestämmelsen i 11.3.xii om att ekonomirådet ska fastställa en attestordning för församlingen.

5.7

I *första stycket*, som är nytt, klargörs att det är kyrkoherden som beslutar om att anställa en medarbetare samt om att säga upp en medarbetare eller på annat sätt avsluta en anställning. För att församlingens ekonomiråd ska kunna fullgöra sitt uppdrag att följa och främja församlingens ekonomiska utveckling anges också att kyrkoherden innan han fattar ett sådant beslut ska inhämta godkännande från ekonomirådet.

Andra stycket har kompletterats med ett klargörande avseende kyrkoherdens ansvar när det gäller arbetsmiljöarbetet i församlingen samt arbetet mot diskriminering. Det har funnits ett behov av ett sådant klargörande i förhållande till civila myndigheter.

På alla arbetsplatser ska det bedrivas ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga olyckor och ohälsa (för mer information, se [Arbetsmiljöverkets webbplats](#)). En arbetsgivare är också skyldig att kontinuerligt vidta aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering på arbetsplatsen (mer information finns på [Diskrimineringsombudsmannens webbplats](#)).

Det finns inget som hindrar att kyrkoherden fördelar uppgifter inom arbetsmiljöarbetet eller arbetet mot diskriminering till en anställd i församlingen. Den som får en sådan uppgift måste då också få de resurser och befogenheter som behövs för uppgiften, till exempel i form av ekonomiska medel och rätten att fatta beslut och vidta åtgärder.

5.8

Bestämmelsen är ny. Avsikten är att påminna om kyrkoherdens ansvar för arbetet med att förebygga övergrepp på barn och ungdomar. Biskop Anders Arborelius har ofta betonat vikten av att regelverket i *Beredskapsplanen mot sexuella övergrepp på barn och ungdomar* omsätts i praktiken i församlingarnas verksamhet och efterlevs i alla delar.

Blanketten DH710, *Dokumentation inför anställning eller volontäruppdrag inom Stockholms Katolska Stift*, ska alltid fyllas i vid anställning av en medarbetare eller anlåtande av en volontär som ska arbeta med barn och ungdomar (blanketten finns på [Stiftets webbplats under fliken Barnskyddsombud](#)).

5.9

Bestämmelsen, som är ny, påminner om kyrkoherdens och ekonomirådets ansvar för församlingens fastigheter. Eftersom detta ansvar är så omfattande är det viktigt att församlingens ekonomiråd innefattar ledamöter med särskild sakkunskap som är beredda att bistå kyrkoherden inom de olika ansvarsområdena. Uppgifter kan även fördelas till anställda i församlingen, förutsatt att de får nödvändiga resurser och befogenheter. Biskopsämbetets ekonomiavdelning kan också ge stöd till församlingarna i fastighetsfrågor.

För mer information, se *Fastighetsakten* (pärm från biskopsämbetet med information om bygg- och underhållsfrågor som ska finnas hos alla församlingar).

7.3

Bestämmelsen är ny och ersätter det tidigare stadgandet i 7.2. I den nya bestämmelsen anges att förslag till dagordning och andra möteshandlingar ska hållas tillgängliga så att församlingens medlemmar kan ta del av dem före ett församlingsmöte. Senast två veckor före församlingsmötet ska möteshandlingarna finnas tillgängliga på församlingsexpeditionen eller en annan lämplig plats. Vid ordinarie församlingsmöte är det viktigt att alla församlingsmedlemmar som deltar på mötet har haft möjlighet att läsa igenom verksamhetsberättelsen, bokslutet och revisionsberättelsen. Med församlingsmedlem avses här även person som är aktiv i församlingen enligt 3.5.

8.2

Enligt den nya lydelsen av *första stycket punkten vii* ska den auktoriserade revisorn och revisorssuppleanten väljas av församlingsmötet (jfr 13.1).

9.1

I *första meningen* har uttrycket *ett gemensamt råd* ersatts av formuleringen *ett gemensamt pastoral- och ekonomiråd*, se kommentaren till 1.5.

I *andra meningen* har ordföljden ändrats så att möjligheten att besluta om ett gemensamt pastoral- och ekonomiråd kommer som andra led. Denna möjlighet är framför allt avsedd att användas i mindre församlingar där det kan vara svårt att finna lämpliga kandidater till två separata råd.

Huvudregeln är att församlingen ska ha två separata råd. När det gäller frågor som berör både pastoralsrådet och ekonomirådet finns det inget hinder mot att råden håller ett gemensamt möte och diskuterar frågorna tillsammans för att på så sätt få ett bättre beslutsunderlag.

I *tredje meningen* har det tagits in en påminnelse om att beslut om inrättande av råd ska fattas senast vid det ordinarie församlingsmöte som hålls året före det år då det ska hållas val till råden eller rådet.

9.2

Av det nya *andra stycket* framgår att om församlingen har ett gemensamt pastoral- och ekonomiråd ska detta råd ha samma antal ledamöter som gäller för ett ekonomiråd enligt 11.2. Pastoral- och ekonomirådet ska alltså bestå av kyrkoherden samt minst fyra och högst åtta ledamöter.

Antalet ledamöter i ekonomirådet utöver kyrkoherden har begränsats till åtta eftersom det bedöms finnas en risk att den enskilda ledamotens ansvarstagande för församlingens ekonomi minskar i ett större ekonomiråd (som utgör församlingens civilrättsliga styrelse, jfr 11.1).

10.1

Första meningen har omarbetats något i förtydligande syfte. Någon ändring i sak är inte avsedd.

10.2

En ny *tredje mening* har lagts till för att påminna om att beslut om antal ledamöter och ersättare ska fattas senast vid det ordinarie församlingsmöte som hålls året före det år då det ska hållas val till pastoralkonferensen.

10.3

Denna bestämmelse innehöll tidigare en uppräkningslista av ett stort antal frågor som det angavs att församlingens pastoralkonferens ska arbeta med. Efter önskemål från Stiftets pastoralkonferens innehåller den nya bestämmelsen i stället en kortare och mer koncentrerad sammanställning av frågor som församlingens pastoralkonferens kan arbeta med. Syftet med ändringen är att ge församlingarna större möjligheter att själva avgöra vilka frågor som bör prioriteras. Däribland kan självklart även ingå frågor som omfattades av den tidigare längre uppräkningslistan. Stiftets biskop kan också ge pastoralkonferensen i uppdrag att arbeta med en viss fråga.

10.4

Bestämmelsen är ny och innehåller en påminnelse om att pastoralkonferensen ska bistå kyrkoherden i arbetet med att implementera reglerna i *Beredskapsplanen mot sexuella övergrepp på barn och ungdomar*, dvs. tillse att beredskapsplanen omsätts i praktiken, konkret och i detalj (jfr beredskapsplanen s. 22).

10.5

Bestämmelsen [tidigare 10.4] har omarbetats något i förtydligande syfte.

10.6

Bestämmelsen är ny och anger i *första stycket* att det är församlingens pastoralkonferens som ska utse ledamot och ersättare i Stiftets pastoralkonferens.

Enligt *andra stycket* ska kyrkoherden samråda med församlingens pastoralkonferens innan han utser representanter för församlingen till verksamheter inom pastoralkonferensens verksamhetsområde. Det kan till exempel handla om att utse en person att representera församlingen i ett lokalt ekumeniskt samarbetsorgan.

11.1

I det nya *första stycket* klargörs att ekonomirådet, alternativt det gemensamma pastoral- och ekonomirådet, utgör församlingens civilrättsliga styrelse. Nyttillträdda ledamöter bör erinras om det ansvar som åvilar en styrelseledamot (jfr andra stycket).

I *andra stycket* klargörs ekonomirådets ansvar och uppdrag, däribland uppdraget att *uppmärksamt följa och främja församlingens ekonomiska utveckling*.

11.2

Andra mening har kompletterats med en påminnelse om att beslut om antal ledamöter och ersättare ska fattas senast vid det ordinarie församlingensmöte som hålls året före det år då det ska hållas val till ekonomirådet.

11.3.iii

Det tidigare stadgandet om att ekonomirådet ska upprätta en placeringspolicy för församlingens kapital i enlighet med Stiftets riktlinjer har ersatts av en bestämmelse om att ekonomirådet ska *tillse att församlingens kapital förvaltas på ett ändamålsenligt sätt*.

11.3.v

Enligt denna nya bestämmelse ska ekonomirådet varje år besluta om *avsättning till reparations-, underhålls- och energifond* i enlighet med Stiftets riktlinjer.

För närvarande gäller därvid att avsättningen ska göras med minst 1 % av församlingens enligt balansräkningen fastställda egna kapital vid räkenskapsårets utgång.

11.3.vi

Bestämmelsen om godkännande av teckningsrätt har omformulerats för att förtydliga att kyrkoherdens teckningsrätt kvarstår även om ytterligare en eller flera personer erhåller teckningsrätt (jfr 5.4 andra stycket).

Ett tillägg har gjorts angående ekonomirådets nya uppgift att godkänna inköp av varor och tjänster som inte omfattas av budgeten (jfr 5.4 tredje stycket med kommentar).

11.3.vii

Denna nya bestämmelse anger att ekonomirådet har i uppgift att pröva frågor om anställning av medarbetare i församlingen samt om upphörande av en anställning (jfr 5.7 första stycket med kommentar).

[Den tidigare punkten 11.3.vi om att ekonomirådet ska upprätta principer för personalfrågor i enlighet med Stiftets riktlinjer har tagits bort.]

11.3.viii

Enligt denna nya bestämmelse har ekonomirådet i uppgift att bistå kyrkoherden i arbetet med att implementera reglerna i *Beredningsplanen mot sexuella övergrepp på barn och ungdomar*. Det kan till exempel handla om åtgärder för att anpassa församlingens lokaler i enlighet med de krav som uppställs i beredningsplanen (jfr beredningsplanen s. 41).

11.3.x

Ett tillägg har gjorts om att underhållsplanen för församlingens fastigheter även ska omfatta energifrågor genom en s.k. energiplan, dvs. en plan över energibesparande åtgärder för församlingens byggnader.

11.3.xii

Den tidigare hänvisningen till Stiftets riktlinjer för beställning, attest och utanordning har tagits bort. I stället anges att ekonomirådet har i uppgift att fastställa en attestordning för församlingen.

11.3.xiii

Den tidigare hänvisningen till Stiftets riktlinjer för donationer har tagits bort. I stället anges att ekonomirådet har i uppgift att upprätta rutiner för mottagande av donationer och för kontanthantering. Rutinerna ska bland annat innefatta frågan om hur kontanter ska hanteras ur penningtvättsperspektiv samt vad som gäller vid mottagande av gåvor och testamenten, särskilt beträffande stiftelseförordnanden och andra villkor.

11.3.xiv

Den tidigare hänvisningen till Stiftets riktlinjer för upptagande av kollekt har tagits bort. I stället anges att ekonomirådet har i uppgift att upprätta rutiner för och utöva tillsyn över upptagande och redovisning av kollekt. Därvid ska ekonomirådet se till att riktlinjer eller andra anvisningar från biskopsämbetet implementeras.

11.4

I *andra stycket* anges att vid genomförande av byggprojekt ska ekonomirådet löpande hålla kontakt med Stiftets byggnadsutskott (Byggrådet). Nytt är att kontakt även ska hållas med Katolska liturgiska nämndens Utskott för arkitektur och konst (UAK) när det gäller gudstjänstrummets utformning. Byggrådet och UAK ska ge fackmässigt stöd och säkerställa att det aktuella byggprojektet håller en hög kvalitativ och konstnärlig nivå.

Enligt *tredje stycket* krävs, liksom tidigare, skriftligt medgivande av Byggrådet vid väsentliga förändringar av församlingens gudstjänstrum. Nytt är att det även krävs medgivande från UAK.

12.1

I det nya *tredje stycket* anges att församlingarna ska registrera sina medlemmar i Stiftets digitala medlemsregister. Denna bestämmelse ersätter det tidigare stadgandet om medlemsregister i första stycket punkten i. Ändringen har gjorts för att förtydliga att det är Stiftet som har det civila juridiska ansvaret för det digitala medlemsregistret.

Det bedöms inte längre vara nödvändigt att församlingarna för en särskild bok över insamlade kollekter eftersom kollekter redovisas i den allmänna bokföringen. Det tidigare stadgandet i första stycket punkten viii har därför tagits bort.

12.2 och 12.3

För ökad tydlighet har ordningen mellan bestämmelserna ändrats så att bestämmelsen om att det ska finnas ett arkiv i varje församling [tidigare 12.3] numera kommer före bestämmelsen om kyrkoherdens ansvar för arkivet [tidigare 12.2].

13.1

Eftersom titeln *godkänd revisor* har avskaffats i den civila lagstiftningen har den tidigare möjligheten att anlita en sådan revisor tagits bort.

❖ VALORDNINGEN

3.6

Efter önskemål från Stiftets pastoralråd har bestämmelsen ändrats så att det numera är möjligt för en ledamot att inneha förtroendeuppdrag i ett råd under *tre* mandatperioder i följd. Tidigare gick gränsen vid två mandatperioder. Syftet med ändringen är att underlätta för framför allt mindre församlingar att finna lämpliga kandidater till råden.

Stockholm den 24 januari 2024

P. Pascal René Lungop
Generalvikarie